

Verslag 2^e GWSW Leveranciersoverleg

Wanneer: dinsdag 23 mei 2017, 14:00u-16:30u

Waar: Stichting RIONED, Galvanistraat 1, Ede

Naam	Organisatie	Mail
Aanwezig		
Hendrik Kingma	Riodesk	info@riodesk.nl
Ernst van Zuilen	Sweco	ernst.vanzuilen@sweco.nl
Alex van Brunschot	Moons Ingenieurs	alex@moons.nl
Jan-Maarten Verbree	Nelen & Schuurmans	janmaarten.verbree@nelen-schuurmans.nl
Frank Jan Uittenbogaart	DG Groep	fjuittenbogaart@dggroep.nl
Edith Jansen	InRio	e.jansen@inrio.nl
Edwin de Zeeuw	Vandervalk+degroot	edwindezeeuw@valkdegroot.nl
Arno van As	AVA Advies	info@avaadvies.nl
Frank Provost	Inneautech	frank.provost@hydroscan.be
Vonhof, Marinus	GWSW projectteam	Marinus.Vonhof@sweco.nl
Hugo Gastkemper	Stichting RIONED	Hugo.gastkemper@rioned.org
Eric Oosterom	Stichting RIONED	Eric.oosterom@rioned.org
Afwezig		
Iepe Soet	Antea Group	iepe.soet@anteagroup.com
Frank Zwiers	Antea Group	frank.zwiers@anteagroup.com
Tim Leber	Koks	t.leber@koks.com
Aris Witteborg	Royal HaskoningDHV	aris.witteborg@rhdhv.com
Kees Kooij / Didrik Meijer	Deltares	Kees.Kooij@deltares.nl
Mariska van den Bovenkamp	Vandervalk+degroot	MariskavandenBovenkamp@valkdegroot.nl
Sebastiaan Kieft	M.J. Oomen	sebastiaank@mjoomen.nl
Lars van Sint Annaland	Royal HaskoningDHV	lars.van.sint.annaland@rhdhv.com
Peter Wonink	Roelofs	peter.wonink@rolsch.nl
Ronald Laverman	Rolsch	ronald.laverman@rolsch.nl
Almar van Kesteren	DataQuint	a.van.kesteren@gbiservices.nl
Erik Leeuwerink	Groenestein	el@gbor.nl

1. (14.00) Welkom, voorstelronde, vaststellen agenda, mededelingen [Hugo Gastkemper]
Edith: merkt op dat het belangrijk is om als leveranciers met één stem te spreken over het GWSW en RibX. Hoe realiseren we dat? Hugo stelt voor daar bij agendapunt 5 op in te gaan.

2. (14.10) *Stand van zaken ontwikkeling GWSW* [Eric Oosterom]
Te bespreken:

a) *GWSW - beheerorganisatie, versiebeheer, procedures*

b) *Vacatures: Vertegenwoordigers namens leveranciers in CCvD en GWSW Strategisch Overleg*

Eric: 'Procedures en organisatie voor beheer en ontwikkeling GWSW' is door het bestuur van Stichting RIONED vastgesteld. Aansluiting bij Centraal College van Deskundigen Datastandaarden (<https://www.sikb.nl/ccvdatastandaarden>) is operationeel, in samenwerking met SIKB en IHW. Gezocht: vertegenwoordiger namens leveranciers in CCvD.

Strategisch overleg GWSW nog op te zetten, een ieder wordt uitgenodigd ook hiervoor een vertegenwoordiger namens leveranciers voor te dragen. Selectie op basis van inhoud en belang, brede vertegenwoordiging, evenwichtigheid en onpartijdigheid belangrijk. Indien RIONED geen kandidaten gemeld krijgt, zal zij zelf personen benaderen.

c) *Terugblik Studiedag Gegevensbeheer (10 januari 2017)*

Een ieder: Studiedag werd als geslaagd ervaren, er was veel belangstelling. Is voor herhaling vatbaar.

3. (14.20) *Nieuwe release GWSW 1.3.2 per 1 juli 2017* [Eric Oosterom]
Te bespreken:

- a) *Wijzigingen Minimale Dataset (zie wijzigingsvoorstellen)*
- b) *Wijzigingen RIB / RibX (zie wijzigingsvoorstellen)*

De (kleine) wijzigingsvoorstellen tot GWSW 1.3.2 (te zien via <https://www.riool.net/2962/overzicht-gws-wijzigingsvoorstellen>) worden kort toegelicht: enkele definities en concepten in MDS en BASIS, vooral toelichtingen in het beschrijvende RibX document en het versoepelen van enkele criteria in de RibX validator, geen wijzigingen die leiden tot RibX software- aanpassingen, en het toevoegen van een nieuw filter/subset: GWSW-IMBOR. Treden na vaststelling in werking per 1 juli 2017.

Frank-Jan: IMBOR is van belang omdat linked-data-architectuur voor assets in het algemeen achter blijft. Op beleidsniveau moet die infrastructuur beter gestroomlijnd worden, het liefst één informatiemodel.

Hendrik: Dat laatste werkt niet, de beleidsaspecten voor bijvoorbeeld groenbeheer wijken volledig af van andere disciplines. IMBOR maakt het te ingewikkeld. Geen nieuwe formaten introduceren.

Edith: Is er hierin een rol voor Het Kadaster?

4. (14.40) *GWSW architectuur en toepassingen* [Marinus Vonhof]
Toelichting op:

- a) *GWSW-BAS, MDS en nulvalidatie*
- b) *GWSW-RIB, RibX en validator*
- c) *GWSW-GEO*
- d) *GWSW-HYD (in ontwikkeling)*

Marinus geeft toelichting op en demonstreert live deze toepassingen. Kernpunt van de bespreking en navolgende gedachtewisseling is de GWSW uitwisselarchitectuur, waarbij beheerpakketten zich kunnen beperken tot het OroX uitwisselformaat (= BIM in RDF/OWL-2), en per discipline de mogelijkheid bestaat om naast het OroX een ander uitwisselformaat te gebruiken, dat past bij de gewoonten en behoefte van de gebruikers. Voor reinigen en inspecteren is dat het RibX in XML geworden, voor hydraulisch modelleren wordt dat het HydX in CSV.

5. (15.15) *Ervaringen bij implementatie en gebruik* [Hugo Gastkemper]
Te bespreken:

- a) *Wat zijn uw ervaringen bij implementatie en gebruik? Welke knelpunten ervaart u?*
- b) *Hoe bevordert u de vraag en het gebruik bij uw klanten?*
- c) *Wat verwacht u hierbij van Stichting RIONED?*

Edith onderstreept het belang van gezamenlijk optrekken, er zijn nog veel verschillen in aanpak bij de invoering van GWSW.RibX.

Frank-Jan: Er is door GISIB geïnvesteerd in de uitwisseling via GWSW.RibX, echter nog maar beperkte toepassing in de praktijk.

Frank Provost geeft aan dat Inneautech de RibX im-/export in Infoworks/Infonet heeft afgerond. OroX wordt verkend. HydX zal in InfoWorks toegevoegd worden.

Ernst: RibX im-/export + OroX im/export operationeel in Obsurv. Ook reiniging als RibX-export beschikbaar, RibX-import voor reinigen volgt in de komende versie (najaar 2017).

Hendrik pleit nogmaals voor hanteren van de EN13508-2 in plaats van de NEN3399. De inspecteurs zouden hierin opgeleid moeten worden. De EN past prima in het RibX. De NEN is op zich prima, maakt het inspecteren beter en sneller, maar maakt het beoordelen complexer.

Marinus: De werkgroep GWSW-RIB heeft gekozen de landelijke standaard aan te houden, dat is NEN3399:2015. De GWSW-Browser valideert conform de RibX-definitie (NEN3399 + aanvullingen). Er

zou technisch gezien overigens prima een schakelaar in de GWSW-Browser gezet kunnen worden: NEN of EN.

Hendrik ziet het liefst die laatste optie ingevoerd. Alex ziet daarentegen het liefst dat juist één landelijke eenduidige lijn wordt aanhouden, dus NEN óf EN.

De leveranciers roepen RIONED op het voortouw te nemen tot een grondige analyse van de situatie en verkenning van de mogelijke oplossingen en draagvlak daarvoor, en dan zowel normen, RibX en tooling, inspectiecurssussen, BRL en contracteisen/bestekken op eenduidige wijze te verbeteren.

Hendrik roept andere leveranciers en gemeenten aangaande OroX op zo snel mogelijk over te stappen naar versie 1.3.1. Bijv. oudere versies van Obsurv leveren nu OroX versie 1.2. Kikker kan daar niet meer mee omgaan.

6. (16.00) GWSW Ontwikkelplanning

[Eric Oosterom]

Te bespreken:

- a) Focus in 2017: implementatie en gebruik
- b) Conformiteitstoetsen MDSplan, MDSproj en RibX (rioolinspectie, rioolreiniging en kolken)
- c) GWSW modules in ontwikkeling: GWSW-IMBOR, GWSW-GEO, GWSW-Maatregelen, GWSW-Gemalen, GWSW-Meld
- d) Afstemming met andere standaarden (IMKL2015, NLCS, RAW, Aquo, DaMo)
- e) (Mogelijkheden tot) Betrokkenheid leveranciers

Frank-Jan: Beperk de frequentie van de OroX-versies

Marinus: OK, het uitbrengen van GWSW-updates toetsen we op OroX-effecten

Hendrik mist het omgaan met revisies in het ontwikkelplan, het RibX is hiervoor een optie?

Eric: Almere doet onderzoek naar dit traject, gaat dit met enkele gemeenten onderzoeken, evenals gebruik van RibX voor drainage. Bevindingen zullen in de GWSW-RIB werkgroep besproken worden op impact. Mocht dit forse wijzigingen in het RibX vragen, dan wordt OroX de voorkeursroute.

Frank-Jan en Hendrik: revisies uitwisselen via CAD+NLCS is geen goede oplossing.

7. (16.20) Rondvraag en sluiting

[Hugo Gastkemper]

Een ieder: naar verwachting is er eind dit jaar een volgend GWSW Leveranciersoverleg, als opmaat voor de beoogde nieuwe GWSW release met enkele nieuwe modules (Meld, Hyd, Maatregelen)

Enkele aanwezigen vragen daarbij rekening te houden met de belasting van leveranciers, die bij meerdere standaarden dit soort gremia hebben en daar in toenemende mate tijd aan kwijt zijn.

Acties	Wie
De sheets bijvoegen bij verslag.	Eric/RIONED
Potentiële kandidaten die namens leveranciers in Strategisch overleg zitting nemen. SVP melden via gsw@rioned.org .	Allen
Potentiële kandidaten die namens leveranciers in het CCvD zitting nemen. SVP melden via gsw@rioned.org .	Allen
Suggesties over potentiële deelnemers ter aanvulling Leveranciersoverleg	Allen
Datumprikker volgend leveranciersoverleg oktober 2017	Eric/RIONED